

## Ja hi tornen

**E**stic segur que una democràcia no pot donar tant de si. Em refereixo, sobretot, a les que es troben sota vigilància en un estat de transició.

M'hi han fet pensar les concentracions que han tingut lloc a la capital del regne, per a commemorar uns esdeveniments emanats de les nostàlgies que desperta, a segons qui i segons com, la ineluctable caiguda dels fulls del calendari.

Soprèn, pel cap baix, que un grup de gent es reunís per homenatjar la memòria de la Legió Cóndor, la unitat militar alemanya culpable de la destrucció de Guernica; quan una cosa així es fa invocant el "patriotisme" espanyol, la sorpresa es converteix en estupor. Però el fet és que veure els manifestants, ni que fos per televisió, fou un revulsiu, una mena de vacuna. Les difresses i els símbols de mal record revisqueren una angúnia difícil de definir, potser perquè la memòria tendeix a voler-nos es-talviar –de vegades– l'evocació

dels malsons. Quant al concepte de transició, aplicat a un procés democràtic que prova de sortir de la guarderia gatejant, les notícies que va escampar la premsa l'endemà de les concentracions feixistes, foren encara més desconcertants: la policia fou mobilitzada i va intervenir-hi, però, curiosament, es veu que va carregar contra els manifestants d'ultraesquerra. Si no fos perquè la història refresca tot de reminiscències, es diria que l'ultradreta és formada per gent d'ordre respectuosa de vides i d'hissendes, que mai no ha trencat cap plat i que, per tant, la policia no cal que se'n preocupi.

Tanmateix, és inevitable de convenir que, quant a la història, els neonazis espanyols i estrangers se n'han feta una a mida i la llueixen amb el mateix orgull que el admirats SS portaven l'uniforme amb una calavera a la



gorra. Un dels oradors de la Plaza de Oriente va tenir la barra de dir que els forns crematoris dels camps d'exterminien, en realitat, cambres de gas per a desinfectar els jueus. Fins i tot hi va fer una mica de broma, afegint que era digne de celebració que com a conseqüència del que acabava d'afirmar, els 6.000.000 de jueus que s'havien donat per morts, "eren vius". Llàstima que no expliqués qui els havia infectat, perquè fins ara es creia que les comunitats jueves, en general, tenien un nivell de vida que els permetia de practicar la higiene. Preguem perquè la nostra democràcia, a voltes desorientada, no es vegi sotmesa (tot jugant jugant) a cures de cavall com les del gas desinfectant que va esmentar aquell senyor. ¡Així sia!

**Pere Calders**